

فصل ۲۲

حساب‌های اقتصادی استان

مقدمه

هدف از تهیه و تدوین حساب‌های ملی و منطقه‌ای، محاسبه مهمترین متغیرهای جریان‌های اقتصادی نظیر تولید، مصرف، تشکیل سرمایه، صادرات، واردات و درآمد در یک دوره زمانی معین و اندازه‌گیری مهمترین متغیرهای اقتصادی موجودی منابع نظیر ثروت، دارایی و بدهی، در مقطعی از زمان است که از طریق آنها می‌توان وضعیت اقتصادی کشور را در آن دوره یا مقطع زمانی به تصویر کشید. تهیه و تدوین آمار حساب‌های ملی و منطقه‌ای در کشورهای مختلف براساس چارچوب سیستم حساب‌های ملی پیشنهاد شده توسط سازمان ملل متحد انجام می‌شود، سیستم مذکور برای اولین بار در سال ۱۹۵۳ میلادی به صورت مجموعه‌ای فرموله شده تحت عنوان "سیستم حساب‌های ملی" یا SNA منتشر شده است. در کشور بر اساس قانون از سال ۱۳۵۳ شمسی این وظیفه بر عهده مرکز آمار ایران محول شده است و از سال ۱۳۷۳ مرکز آمار ایران تهیه مستمر و منظم حساب‌های ملی را در برنامه کاری خود قرار داده است. همچنین از سال ۱۳۷۹ مرکز آمار ایران مبادرت به تهیه و تدوین حساب‌های منطقه‌ای برای همه استانهای کشور کرده است و در این راستا هر ساله محصول ناخالص داخلی استانها و اطلاعات تفصیلی مربوط به ارزش افزوده ۷۲ رشته فعالیت اقتصادی را تهیه و منتشر می‌کند.

تعاریف مفاهیم

محصول ناخالص داخلی:

محصول ناخالص داخلی، نتیجه نهایی فعالیتهای اقتصادی واحدهای تولیدی مقیم یک کشور یا دیگر سطوح جغرافیایی در یک دوره‌زمانی معین است. محصول ناخالص داخلی به سه روش تولید، هزینه و درآمد محاسبه می‌شود.

ارزش افزوده:

ارزش افزوده، ارزش اضافی ایجادشده در جریان تولید است. تفاوت بین ارزش ستانده و مصرف واسطه در هر فعالیت اقتصادی را ارزش افزوده ناخالص می‌گویند. پس از کسر مصرف سرمایه ثابت از ارزش افزوده ناخالص، ارزش افزوده خالص به دست می‌آید.

ستانده:

ستانده‌های واحد تولیدی، مجموع کالاها و خدماتی است که در آن واحد تولید می‌شود و برای استفاده در دسترس قرار می‌گیرد. سهمی از کالاها و خدماتی که تا پایان دوره حسابداری به صورت ناتمام یا کار در جریان ساخت باقی مانده باشد، جزو ستانده واحد به حساب می‌آید. کالاها و خدماتی که در یک واحد در دوره حسابداری معین تولید و در همان دوره در دیگر فرآیندهای تولید آن واحد مصرف می‌شود، جزو ستانده آن واحد منظور نمی‌شود. ستانده به سه قسمت تقسیم می‌شود: ستانده بازاری، ستانده تولیدشده برای خود مصرفی نهایی و تشکیل سرمایه به حساب خود و سایر.

مصرف واسطه:

مصرف واسطه، ارزش کالاها و خدمات مصرف شده در جریان تولید، به استثنای مصرف دارائی‌های ثابت است.

مالیاتها:

مالیاتها، پرداختی‌های اجباری و بلاعوض واحدهای نهادی به دولت است که به صورت نقدی و غیرنقدی انجام می‌گیرد. اطلاق صفت بلاعوض به مالیاتها از این جهت است که دولت در مقابل دریافت مالیات از یک واحد نهادی خدمتی را به صورت فردی به آن ارائه نمی‌کند. هر چند که با دریافت مالیات منابع مالی خود را افزایش داده و با استفاده از این منابع، کالاهای و خدماتی را برای سایر واحدها اعم از تک‌تک افراد یا کل جامعه فراهم آورد.

مالیاتها به دو دسته کلی تقسیم می‌شوند:

- مالیات بر تولید و واردات
- مالیات بر درآمد ثروت و غیره

گزیده اطلاعات

در سال ۱۳۸۷ محصول ناخالص داخلی استان به قیمت بازار معادل ۳۰۹۲۴۳۶۱ میلیون ریال بوده است که نسبت به سال ۱۳۸۶ دارای رشدی معادل ۲۳/۶ درصد می‌باشد. در همین سال بیشترین سهم ارزش افزوده فعالیت‌های اقتصادی در محصول ناخالص داخلی استان به ترتیب مربوط به بخش صنعت با ۲۰/۷ درصد و بخش کشاورزی، شکار و جنگلداری با ۱۸/۹ درصد بوده است.

۱-۲۲- محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار و ارزش افزوده گروههای عمده فعالیت اقتصادی^(۱)

(میلیون ریال)

۱۳۸۷	۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۰	شرح
۳۰۷۳۸۳۵۱	۲۴۵۹۳۸۷۵	۲۱۱۷۹۴۶۱	۱۷۱۵۹۳۸۰	۵۹۸۲۳۴۲	ارزش افزوده
۵۸۰۶۶۴۹	۴۵۹۱۶۳۲	۴۲۹۰۰۷۳	۳۶۲۱۷۱۲	۱۳۷۰۰۱۸	کشاورزی، شکار و جنگلداری
۳۲۷۱۶	۲۲۸۳۶	۱۵۲۶۶	۱۲۴۴۵	۲۹۰۳	ماهگیری
۲۲۲۷۸۵	۴۰۰۲۸۸	۹۸۶۲۶۴	۱۶۵۵۳۹	۶۸۶۹۰	معدن
۶۳۵۷۹۱۴	۴۶۸۱۵۸۸	۳۸۷۵۸۵۰	۳۶۵۸۰۵۹	۱۲۵۴۵۲۲	صنعت
۴۹۸۷۵۱	۴۱۷۸۴۵	۳۷۸۵۳۵	۴۸۰۰۵۴	۱۱۸۹۰۳	تأمین برق، گاز و آب
۳۲۳۶۶۸۵	۲۸۴۶۹۰۴	۲۱۰۴۷۴۹	۱۵۶۹۲۰۵	۳۳۷۱۴۰	ساختمان
۳۵۶۷۲۶۲	۲۹۵۷۱۸۳	۲۳۱۸۸۳۸	۱۹۱۵۹۳۲	۷۶۱۷۴۹	عمده‌فروشی، خرده‌فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و کالاها
۲۲۳۳۹۸	۱۸۷۱۶۷	۱۵۰۰۱۰	۱۲۸۸۰۸	۶۸۴۵۲	هتل و رستوران
۱۶۵۶۹۲۶	۱۲۹۱۵۲۱	۹۹۳۶۰۸	۷۵۶۸۹۸	۳۰۸۹۹۴	حمل و نقل، انبار داری و ارتباطات
۵۶۵۳۵۰	۵۰۰۱۲۹	۳۹۸۸۷۶	۲۸۰۲۳۳	۷۳۳۳۵	واسطه‌گریهای مالی
۲۸۶۴۸۰۱	۲۴۳۱۲۰۹	۱۸۷۴۵۴۹	۱۴۸۱۷۴۴	۴۳۰۲۲۶	مستغلات، کرایه و خدمات کسب و کار
۱۶۴۶۹۹۸	۱۳۱۰۱۲۲	۱۱۲۸۰۲۴	۸۸۶۹۲۳	۴۴۴۱۶۹	اداره امور عمومی، دفاعی و تأمین اجتماعی
۲۱۹۷۷۳۶	۱۵۶۸۸۲۸	۱۵۵۴۳۶۴	۱۲۵۲۳۵۳	۴۰۳۸۶۱	آموزش
۱۳۳۹۶۵۱	۹۷۱۶۲۱	۷۷۲۵۱۸	۶۹۱۳۲۴	۲۱۸۵۶۱	بهداشت و مددکاری اجتماعی
۵۲۰۷۲۹	۴۱۵۰۰۱	۳۳۷۹۳۶	۲۵۸۱۵۱	۱۲۰۸۱۸	سایر خدمات عمومی، اجتماعی، شخصی و خانگی
۱۸۶۰۱۰	۴۱۵۹۰۷	-۴۵۴۵۴	-۵۱۰۵۶	۳۵۶۶۵	خالص مالیات بر واردات
۳۰۹۲۴۳۶۱	۲۵۰۰۹۷۸۳	۲۱۱۳۴۰۰۷	۱۷۱۰۸۳۲۴	۶۰۱۸۰۰۸	محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار

۱- مغایرت برخی از ارقام با ارقام سال‌های قبل مربوط به اصلاح ارقام توسط دفتر حساب‌های اقتصادی مرکز آمار ایران می‌باشد.

مأخذ - مرکز آمار ایران

۲-۲- ستانده گروههای عمده فعالیت اقتصادی^(۱)

(میلیون ریال)

۱۳۸۷	۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۰	شرح
۵۶۸۹۹۱۵۳	۴۶۷۳۵۵۵۱	۳۹۰۴۲۵۰۳	۳۰۲۳۰۳۴۶	۱۱۴۴۳۰۲۲	جمع
۹۲۲۵۱۸۸	۷۱۵۱۳۶۱	۶۶۱۲۱۵۵	۵۵۱۴۳۵۷	۲۱۹۶۶۶۱	کشاورزی، شکار و جنگلداری
۵۱۴۵۷	۳۶۳۶۶	۲۴۲۸۸	۱۹۸۰۸	۴۸۶۹	ماهگیری
۳۵۸۰۲۰	۴۳۹۹۴۵	۱۱۲۵۷۴۲	۲۴۲۱۴۲	۱۰۶۱۴۲	معادن
۱۹۹۱۲۶۱۰	۱۶۶۸۹۰۰۴	۱۳۲۹۵۴۴۰	۱۰۲۳۵۶۱۰	۴۰۱۳۱۶۱	صنعت
۸۴۴۱۸۷	۷۰۱۸۶۶	۶۰۳۵۱۷	۶۷۲۹۸۱	۴۸۸۷۷۱	تأمین برق، گاز و آب
۷۳۴۷۴۰	۶۴۵۹۹۷۳	۴۹۲۳۵۶	۳۷۴۵۴۱۹	۸۴۰۵۳۰	ساختمان
۴۵۳۶۷۸۵	۳۷۷۷۶۶۵	۲۹۷۲۸۳۹	۲۴۳۸۷۸۴	۹۷۵۷۱۲	عمده فروشی، خرده فروشی، تعمیروسایل نقلیه و کالاها
۵۳۲۷۴۵	۴۳۱۸۶۲	۳۴۳۲۵۱	۲۹۲۹۷۴	۱۳۳۹۰۵	هتل و رستوران
۲۲۳۴۷۹۱	۲۴۳۰۶۵۱	۱۳۵۱۱۲۲	۱۰۷۸۸۱۷	۴۵۶۰۳۲	حمل و نقل، انبار داری و ارتباطات
۷۶۰۱۴۰	۷۵۱۵۴	۵۰۴۴۰۱	۳۴۳۸۸۰	۹۲۷۱۰	واسطه گریهای مالی
۴۰۹۷۲۳۸	۳۲۶۴۸۲۵	۲۵۷۰۶۶۴	۱۹۴۷۵۷۲	۶۷۵۴۲۹	مستغلات، کرایه و خدمات کسب و کار
۲۰۷۷۶۰۷	۱۶۵۴۶۱۲	۱۴۷۶۲۹۰	۱۱۱۸۴۱۸	۵۵۴۸۶۴	اداره امور عمومی، دفاعی و تأمین اجتماعی
۲۴۵۳۵۱۲	۱۷۶۲۲۶۲	۱۷۲۰۴۳۰	۱۳۸۷۱۳۵	۴۶۳۶۷۶	آموزش
۱۶۶۲۵۷۱	۱۲۲۲۹۴۶	۹۹۱۲۱۸	۸۲۴۵۷۴	۲۸۰۳۴۲	بهداشت و مددکاری اجتماعی
۸۰۳۵۶۰	۶۳۷۰۶۰	۵۲۸۷۹۰	۳۶۷۸۷۳	۱۶۰۲۱۹	سایر خدمات عمومی، اجتماعی، شخصی و خانگی

۱- مغایرت برخی از ارقام با ارقام سال‌های قبل مربوط به اصلاح ارقام توسط دفتر حساب‌های اقتصادی مرکز آمار ایران می‌باشد.

مأخذ- مرکز آمار ایران

۲۲-۳- مصرف واسطه گروههای عمده فعالیت اقتصادی^(۱)

(میلیون ریال)

۱۳۸۷	۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۰	شرح
۲۶۱۶۰۸۰۱	۲۳۱۸۸۴۳۸	۱۷۸۶۳۰۴۲	۱۳۰۷۰۹۶۶	۵۴۶۰۶۷۹	جمع
۳۴۱۸۵۳۹	۲۵۵۹۷۲۹	۲۳۲۲۰۸۲	۱۸۹۲۶۴۵	۸۲۶۶۴۴	کشاورزی، شکار و جنگلداری
۱۸۷۴۱	۱۳۵۳۱	۹۰۲۲	۷۳۶۳	۱۹۶۶	ماهگیری
۱۳۵۲۳۵	۳۹۶۵۷	۱۳۹۴۷۸	۷۶۶۰۳	۳۷۴۵۲	معدن
۱۳۵۵۴۶۹۶	۱۲۰۰۷۴۱۶	۹۴۱۹۵۹۰	۶۵۷۷۵۵۱	۲۷۵۸۶۳۸	صنعت
۳۴۵۴۳۶	۲۸۴۰۲۱	۲۲۴۹۸۲	۱۹۲۹۲۸	۳۶۹۸۶۸	تامین برق، گاز و آب
۴۱۱۲۰۵۶	۳۶۱۳۰۶۹	۲۸۱۷۶۰۷	۲۱۷۶۲۱۴	۵۰۳۳۹۰	ساختمان
۹۶۹۵۲۳	۸۲۰۴۸۲	۶۵۴۰۰۱	۵۲۲۸۵۲	۲۱۳۹۶۳	عمده فروشی، خرده فروشی، تعمیروسایل نقلیه و کالاهای
۳۰۹۳۴۷	۲۴۴۶۹۵	۱۹۳۲۴۱	۱۶۴۱۶۶	۶۵۴۵۲	هتل و رستوران
۵۷۷۸۶۵	۱۷۱۷۵۴۷	۳۵۷۵۱۴	۳۲۱۹۱۹	۱۴۷۰۳۸	حمل و نقل، انبار داری و ارتباطات
۱۹۴۷۹۰	۴۳۳۶۹	۱۰۵۵۲۵	۶۳۶۴۷	۱۹۳۷۵	واسطه گریهای مالی
۱۲۳۲۴۳۷	۸۳۳۶۱۶	۶۹۶۱۱۴	۴۶۵۸۲۸	۲۴۵۲۰۳	مستغلات، کرایه و خدمات کسب و کار
۴۳۰۶۰۹	۳۴۴۴۹۰	۳۴۸۲۶۶	۲۳۱۴۹۵	۱۱۰۶۹۵	اداره امور عمومی، دفاعی و تأمین اجتماعی
۲۵۵۷۷۶	۱۹۳۴۳۴	۱۶۶۰۶۶	۱۳۴۷۸۲	۵۹۸۱۴	آموزش
۳۲۲۹۲۰	۲۵۱۳۲۴	۲۱۸۶۹۹	۱۳۳۲۵۱	۶۱۷۸۱	بهداشت و مددکاری اجتماعی
۲۸۲۳۱	۲۲۲۰۵۹	۱۹۰۸۵۵	۱۰۹۷۲۳	۳۹۴۰۰	سایر خدمات عمومی، اجتماعی، شخصی و خانگی

۱- مغایرت برخی از ارقام با ارقام سال‌های قبل مربوط به اصلاح ارقام توسط دفتر حساب‌های اقتصادی مرکز آمار ایران می‌باشد.

مأخذ - مرکز آمار ایران

سالنامه آماری استان زنجان - ۱۳۸۹ - حساب‌های اقتصادی استان

۲۲-۴- ستانده مصرف واسطه و ارزش افزوده استان^(۱) (میلیون ریال)

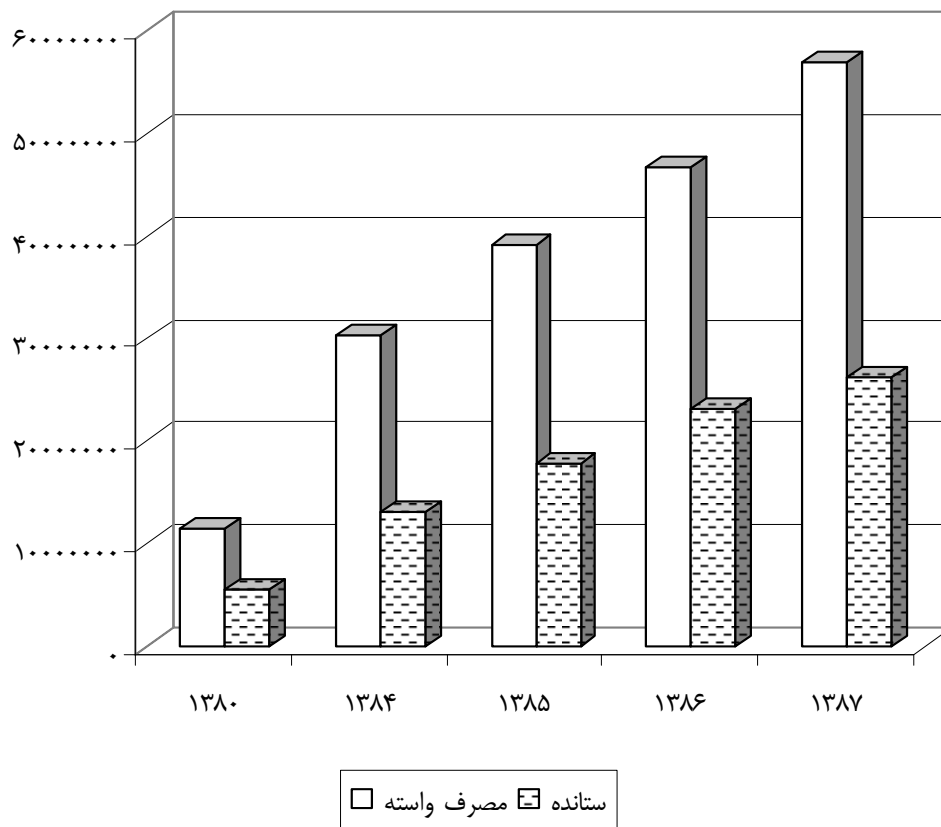
شرح	۱۳۸۰	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷
ستانده	۱۱۴۴۳۰۲۲	۳۰۲۳۰۳۴۶	۳۹۰۴۲۵۰۳	۴۶۷۶۵۵۵۱	۵۶۸۹۹۱۵۳
مصرف واسطه	۵۴۶۰۶۷۹	۱۳۰۷۰۹۶۶	۱۷۸۶۳۰۴۲	۲۳۱۸۸۴۳۸	۲۶۱۶۰۸۰۱
ارزش افزوده	۵۹۸۲۳۴۲	۱۷۱۵۹۳۸۰	۲۱۱۷۹۴۶۱	۲۴۵۹۳۸۷۵	۳۰۷۳۸۳۵۱
خالص مالیات بر واردات	۳۵۶۶۵	-۵۱۰۵۶	-۴۵۴۵۴	۴۱۵۹۰۷	۱۸۶۰۱۰
محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار	۶۰۱۸۰۰۸	۱۷۱۰۸۳۲۴	۲۱۱۳۴۰۰۷	۲۵۰۰۹۷۸۳	۳۰۹۲۴۳۶۱
سهم استان در محصول ناخالص داخلی کشور	۰/۸۲	۰/۸۸	۰/۸۹	۰/۸۱	۰/۸۵

۱- مغایرت برخی از ارقام با ارقام سال‌های قبل مربوط به اصلاح ارقام توسط دفتر حساب‌های اقتصادی مرکز آمار ایران می‌باشد.

مأخذ- مرکز آمار ایران

نمودار ۱ - ۲۲ - ستانده و مصرف واسطه گروههای عمده فعالیت اقتصادی

(میلیون ریال)

منبع: جداول ۲۲-۲ و ۲۲-۳

